

NOWY DZIENNIK

Adres redakcji i administracji: Kraków, Orzeszkowej 7.
Nr. telefonu 279 — Konto czekowe P. T. O. w Krakowie 460.680.

Maksimum Spółki Wydawniczej „NOWY DZIENNIK”

Wszystkie korespondencje należy nadsyłać wprost do Administracji.
Komunikaty przesłane redakcji nie będą uwzględnione.

Redakcja nie zwraca. Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Redakcja biletowy przyjmuje od 12 do 1 w południe.

Cena numeru

20

groszy

Prenumerata: w Krakowie i prowincji mies. Zł. 4.40, kwrt. Zł. 13.60
w Krakowie z odnośnieniem do domu . . . 4.60 . . . 13.80
Na prowincji: z przesyłką pocztową . . . 5.00 . . . 15.00
Za granicą: z przesyłką pocztową . . . 8.25 . . . 25.00

ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo Zł. 0.15, wiersz milimetr
1-szp. Zł. 0.20, nadesłane Zł. 0.60, wiersz milimetr. 1-szp. w tekście
Zł. 0.85, wiersz milimetr, 1-szp. na 1-szej stronie Zł. 1.00. gratulacje
Zł. 10, inseraty zamieszczone o 50%o zagraniczne 100%o droższe

Krajowa Konferencja Organizacji Sjonistycznej zach. Małopolski i Śląska

**Pierwszy dzień obrad. — Tłumny udział delegatów. —
Nowe władze Organizacji.**

Kraków, 3 listopada

Zakończona onegdaj doroczna konferencja sjonistyczna Zachodniej Małopolski i Śląska była godną i poważną manifestacją myśli sjonistycznej w naszej polaci kraju. Tak licznie obecnego zjazdu — 221 delegatów, reprezentujących przeszło 60 miejscowości — od wielu lat już nie było. Nietylko jednak ilość dopisała ponad wszelkie spodziewanie. Zjazd wykazał również niewidziane już oddawna żywe zainteresowanie dla problemów sjonistycznych, serdeczny nastrój wśród towarzyszy i wzmoczoną chęć do pracy. Było wiele krytyki, może niezawsze uzasadnionej, ale była to krytyka przyjaźnielska, płynąca z najlepszych intencji, krytyka produktywna i twórcza.

Zjazd stał pod znakiem „kryzysu” lecz również i pod znakiem intensywnej dążności do jego przezwyciężenia. Wszyscy uczestnicy Zjazdu zdawali sobie z tego sprawę, że kryzys — jakiegokolwiek bądź byłoby jego źródła — nietylko musi, ale i może być przezwyciężony. Potrzeba nam tylko nowej fali entuzjazmu i wiary. Palestynę budujemy pieniędzmi, atoli sjonizm sprawą pieniężną bynajmniej nie jest. Wprost przeciwnie: dopiero wówczas będziemy mieli podostatkiem funduszy na odbudowę Palestyny, gdy rozniećmy — w sobie i dokoła siebie — stuprocentowy idealizm sjonistyczny. Powrót do pełnego ideału sjonistycznego, powrót do wzmoczonej i wielokrotnie spotęgowanej pracy sjonistycznej — oto hasło, jakie konferencja rzuciła w szeregi sjonistyczne. Pod tym znakiem — zwyciężymy!

Przy masowym udziale delegatów i gości, wśród entuzjastycznego nastroju, wchodzi na trybunę prezes Organizacji sjonistycznej dla zachodniej Małopolski i Śląska

poseł dr. Ozjasz Thon

W hebrajskim przemówieniu wita konferencję.

Każda epoka i każda chwila w naszym życiu — powiada poseł dr. Thon — posiada swoje określenie. Obecna sytuację w sjonizmie określa się słowem „kryzys”. Na ustach wszystkich sjonistów dźwięczy obecnie pytanie: „co należy czynić?” Pytanie to graniczy niejednokrotnie w naszych szeregach z rozpaczą. Stokroć gorszą od kryzysu w sjonizmie jest owa rozpacz i opuszczenie rąk w chwili, kiedy sjonizm wymaga niezwykle wielkich wysiłków. Mowca zaznacza, iż nie chce ukrywać istotnego stanu rzeczy. Panuje kryzys lecz mowca nie wyciąga tych wniosków, jakie niektórzy z obecnych stanu wyciągają. Życie Żydów było zawsze niezmiernie ciężkie. Nie było jednak nigdy w historii żydowskiej tak silnej i pełnej wiary, jak w chwili nieszczęść i w czasach największych klęsk. Sjonizm jest tylko „jahadut merukezet”, najbardziej skoncentrowanym żydostwem. Wobec tego im większe są niepowodzenia, tem silniejsza winna być w nas wiara. Musimy walczyć z obecnymi nastrojami w sjonizmie i zwalczać przy

czyni, jakie nastroje ten wywołały. Tam, gdzie jest praca, niema miejsca na zmęczenie, nie może zaistnieć rozpacz. Powiadacie, że istnieje kryzys. Na to jest jedna tylko odpowiedź: pomóżmy pracować Kryzys to przecież w dużej mierze gospodarczy. Idea sjoniska nie zna go. Wystarczy wskazać na osiwiłych w pracy sjonistycznej towarzyszy i na młodzież, znajdującą się na konferencji, by dojść do wniosku, że istnieje ciągłość w naszej pracy. Od lat 30 przychodzą do ruchu ludzie i odchodzą, a w miejsce ich wstępują nowi. Mowca wskazuje na list otrzymany niedawno od prezydenta Egzekutywy sjonistycznej N. Sokolowa i stwierdza, że na szczytach naszej organizacji niema defetyzmu, lecz panuje

nastrój pełen otuchy.

Do organizacji wstępują obecnie ludzie obcy do niedawna ideałowi sjonistycznemu, a porwani jego wielkością i jego realizacją. Jeśli już mowa o kryzysie, to jest to kryzys wyłącznie pieniężny. Egzekutywa sjonistyczna, świadoma swej odpowiedzialności, rozpoczęła obecnie specjalną akcję Keren Hajesod około zebrania 100,000 funtów szterlingów wyłącznie wśród sjonistów. Akcja ta w kilku tygodniach będzie ukończona i nie ulega wątpliwości, że prawdziwi i pełni sjonisci spełnią obowiązek. Odbudowa Palestyny

stale wzrasta.

Na terenie międzynarodowym ma organizacja sjonistyczna do zaznaczenia szereg sukcesów. Niedawno stwierdził minister kolonii Ameryki, że sjonizm jest

eksperymentem, który się udał.

Od 2 listopada 1917 roku zmieniały się rządy w Anglii, lecz wszystkie stały na stanowisku deklaracji Balfoura i żydowskiej siedzi by narodowej. Nie wszystkie żądania zostają załatwione po naszej myśli. Ale obecna linja polityki sjonistycznej jest właściwa i dobra. Na ostatnim posiedzeniu A. C. zwrócono się do władzy mandatowej z żądaniem, by nie zadowolili się tylko negatywną pomocą, jak dotychczas, lecz by

pozytywnie pomagała w odbudowie Palestyny.

Perjodyczne konferencje prof. Weizmanna z rządem francuskim, ostatnio z p. Briandem, mogą we wyniku stworzyć tego rodzaju okoliczności, któreby pozwalały na rozwiązanie całej kwestji żydowskiej. W kwestji „Jewish Agency” przypomina mowca swoje stanowisko dotychczasowe, zawarte w słowach, że Jewish Agency wówczas będzie dobra, jeśli sjonisci będą jej gospodarzami. Lecz sjonizm pociąga i wpływa w tym kierunku że nowi ludzie przychodzą do organizacji. Panuje wśród sjonistów niezadowolenie, ale niezadowolenie to jest twórcze. Dopóki będzie istniał ideał sjoniski, nigdy nie będziemy nasyconymi i zadowolonymi. A są i objawy zmuszające do radości i zadowolenia. Bez egzekutora i bez policji placimy podatek na odbudowę Palestyny, a dzieje

się to dzięki organizacji. Przez organizację rozwijamy się i idziemy ku górze. Przez nią dojdziemy do realizacji sjonizmu i ostateczne go zwycięstwa naszej idei. (Długo niemilknące oklaski)

PREZYDJUM ZJAZDU.

Następnie przystąpiono do wyboru prezydium zjazdu. W skład prezydium weszli entuzjastycznie witani pp. Joachim Neiger (Tarnów) jako przewodniczący, dr Kornhauser (Jasło), dr Syrop (Nowy Sącz), dr Koretz (Rzeszów), dr Mannheimer (Bielsko). Sekretarjat: dr Daniel (Biecz), inż. Loewenstein (Kraków), dr Nehmer (Sanok), i dr Stein (Jasło).

Imieniem prezydium dziękuje p. Neiger za wybór i wskazuje na wielkie i ciężkie zadanie, jakie konferencję czekają. Wysiłki i praca sjonistyczna muszą obecnie być podwojone. To też zjazd winien stanąć na wysokości zadania i zrozumieć doniosłą chwilę w ruchu sjonistycznym.

POWITANIA.

Następnie wysłuchał zjazd szeregu powitań. W pięknym przemówieniu hebrajskim powitał zjazd imieniem Mizrahi p. Markus, który zaznaczył, że konieczne jest wzajemne zbliżenie wszystkich ugrupowań sjonistycznych i życzył zjazdowi, by znalazł drogi do ich zjednoczenia. Imieniem org. „Hitachdut” wita zjazd dr O. Menasche, który wskazuje na kryzys gospodarczy w Palestynie i na obowiązki, ciężące w związku z tem na konferencję. Imieniem „Tarbutu” wita zjazd bardzo serdecznie dr Blattberg, wskazując w swem przemówieniu na organizacyjne zadania zjazdu. Prof. Mifelew wita konferencję pięknym przemówieniem hebrajskim imieniem szkół hebrajskich w Krakowie. Mowca zaznacza, że koniecznym jest wzmoczenie wiary w szeregach sjonistycznych, albowiem od tego zależy wiara ludu w sjonizm.

WSPOMNIENIE POSMIERTNE.

Przewodniczący p. Neiger wygłasza nader serdeczne wspomnienie posmiertne, poświęcone zmarłym sjonistom w okręgu Małopolski zachodniej. Delegaci uczcili pamięć zmarłych towarzyszy przez powstanie z miejsc. W ubiegłym roku odeszli od nas:

Błp.

Dr Józef Traum (Tarnów), dr Zwi Heller (Tarnów), Gułman Grünfeld (Tarnów), typ maskla, człowieka nauki i myśliciela, biurocego przytem czynny udział w ruchu sjonistycznym, Frenkel (Rzeszów), Gräber (Jarosław), M. Karpf (Jasło), wszyscy niezwykle pracowici i oddani całą duszą sprawie sjonistycznej towarzysze, Anzelm Friedländer (Tarnów), jeden z pięknych typów chałucowych, który swoje swe oddał w ofierze dla odbudowy Palestyny, prof. dr Dawid Rosenman z Krakowa, cichy i oddany pracownik na niwie życia naro-

dowego, który szczególne zasługi położył dla Biblioteki Narodowej w Jerozolimie.

KOMISJE.

Z kolei proponuje dr K. Lustbader skład po szczególnych komisji. Wntoski przyjęto, en bloc. LL

Komisja permanencyjna. Prezes dr Feldblum (Kraków), wiceprezes dr Spann, (Tarnów) Członkowie komisji: dr Tisch (Nowy Sącz, dr Schwarzbart (Kraków), inż. Wechsberg (Bielsko), Emmer (Bielsko), Potascher (Jarosław), dr Blech (Gorlice), dr Stern (Kraków), dr Oberlaender (Jasło), dr Rappaport (Katowice).

Komisja statutowa: prezes dr J. Zimmermann (Kraków), wiceprezes dr Edward Stein (Jasło), Członkowie komisji: dr Hilfstein (Kraków), dr L. Lustbader (Kraków), dr Stammberger (Cieszyn), dr Besen (Grybów), dr Schenkel (Tarnów), dr Kleinmann (Przeworsk), Abraham Nussbaum (Kraków), dr Herschdörfer (Kraków), dr Goldberg (Oświęcim), dr Nehmer (Żywiec).

Komisja weryfikacyjna: prezes dr Oberlaender (Jasło), wiceprezes dr Rabinowicz (Jarosław). Członkowie komisji: prof. dr Berkowicz (Bielsko), dr Kerner (Kraków), dr Krenzel (Kraków), Hoffman (Wadowice), dr Chomet (Tarnów), dr Schragar (Katowice), Stempel (Mielec), Spira (Mielec).

Komisja finansowa: prezes dr Sternhell (Bielsko), wiceprezes dr Nehmer (Sanok). Członkowie komisji: inż. Wiederspann (Dębica), dr A. Jassen (Kraków), dr Liebeskind (Kraków), Lion (Jarosław), Adler (Rzeszów), Löw (Oświęcim), Schinagel (Tarnów), inż. Feliks (Andrychów).

Komisja gospodarcza: prezes Samuel Spira (Kraków), zastępca Paul Braw (Bielsko). Członkowie komisji: dyrektor Pineles (Kraków), inż. Weksner (Kraków), Sokaler (Katowice), Landau (Grybów), Huppert (Bielsko), dr Gross (Krosno), Honigwachs (Kraków), Götzler (Chrzanów).

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI EGZEKUTYWY

Po wyborze komisji zabiera głos generalny sekretarz organizacji sjonistycznej p. Dr Feldschuh, który składa sprawozdanie z działalności egzekutywy sjonistycznej. Na wstępie poświęca mowca wiele uwagi obecnym podstawom ideologicznym organizacji sjonistycznej, wzywając do wzmocnienia właśnie w chwili obecnej naszej pozycji na wewnątrz i zewnątrz. Praca egzekutywy w roku ubiegłym szła w trzech głównych kierunkach:

1) W kierunku ideologiczno-kulturalnym: W związek z tem stworzono w 46 miastach oddziały Tarbutu, specjalne kursa wieczorne, biblioteki, pedagogjum, itd., przytem organizacja rozwijała stale bardzo ożywioną działalność propagandystyczną. 2) W kierunku politycznym: Mowca podkreśla, że z zachodniej Małopolski i Śląska wyszła inicjatywa unifikacji organizacji sjonistycznej w Polsce, omawia następnie zasadnicze rysy polityki w kałach i magistratach. Mowca wskazuje na stały kontakt egzekutywy z organizacjami nie tylko w okresie Miesiąca Organizacyjnego, ale przez cały czas pracy. 3) Praca dla młodzieży wydała bardzo poważne rezultaty. W okresie sprawozdawczym udało się stworzyć akademicki związek sjonistyczny, zwołać Dzień Młodzieży, powołać do życia organizację „Emuna” i wreszcie stworzyć ruch „Haszomer Hatahor”. Akcja szeklowa nie wydała niestety należytych rezultatów.

Z wielką swadą wygłoszony referat p. dra Feldschuha przyjęła konferencja żywymi oklaskami.

Posiedzenie popołudniowe otworzył przewodniczący p. Neiger, udzielając p. Wiesenfeldowi do referatu o

KEREN KAJEMETH

W rzeczowym rzemówieniu porusza kierownik biura Żyd. Funduszu Narodowego całokształt spraw obejmujących nietylko działalność tego Funduszu, lecz dotyczących się całej organizacji.

(Dalszy ciąg referatu oraz przebieg konferencji zamieścimy w numerze jutrzejszym.

Nowowyzbrana Egzekutywa Organizacji Sjonistycznej

Zach. Małopolski i Śląska

Przed zamknięciem obrad Konferencja dokonała w poniedziałek w nocy wyboru nowej Egzekutywy w następującym składzie:

Prezes Organizacji — Poseł Dr Ozjasz Thon,
Prezes Egzekutywy — Dr. Juda Zimmermann
Wiceprezesi — Dr Ozjasz Herschdörfer, Dr

Szymon Feldblum,

Członkowie Egzekutywy — Dr. Samuel Wahrhaftig, Maksymilian Lauterbach, Mgr Leon Salpeter, Dr R. Feldschuh, Dr Kalman Stein.

Termin posiedzenia Sejmu -- dotąd nieustalony

Tajemniczy list marszałka Rataja do premiera. — Ceremoniał przyjazdu Prezydenta Rzeczypospolitej przez Sejm.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 2. 11. Sin. Dzisiaj o godz. 10 rano przybył do zamku sekretarz marszałka Rataja i wręczył pismo marszałkowi sejmu do prezesa rady ministrów marszałka Piłsudskiego. Pismo to jest odpowiedzią na list prezesa rady ministrów, który wczoraj o godzinie 10:15 w nocy został doręczony przez majora Prystora. O treści tego listu prasa nie została zawiadomiona. Kancelarja sejmowa nie zna dotychczas terminu, ani też nie otrzymała żadnych ścisłych instrukcji co do przyjęcia prezydenta Rzeczypospolitej w Sejmie.

W kancelarji sejmowej oświadczoneo dziennikarzom, że na przyjazd prezydenta do Sejmu, Sejm zostanie ndekorowany, marszałek powita prezydenta na schodkach przy wejściu dla ministrów. Prezydent Rzeczypospolitej przejdzie przez gabinet ministrów i uda się na trybunę. Prawdopodobnie podczas przemówienia prezydenta marszałek Sejmu nie będzie na swoim miejscu i nikt nie będzie przewodniczył. Niewiadomo też dotychczas, czy obok prezydenta Rzeczypospolitej w czasie otwierania przez niego sesji,

stać będzie prezes rady ministrów i marszałek Sejmu, czy też zaprezydentem stanie szef kancelarji cywilnej i szef gabinetu wojskowego.

W dniu jutrzejszym ukaze się komunikat oficjalny rządu, ustalający dalszy przebieg konferencji przygotowań do otwarcia sesji sejmowej.

Dzisiaj o godz. 11 przedpołudniem marszałek Sejmu udał się na Zamek gdzie został przyjęty przez prezydenta Rzeczypospolitej który odbył z nim półgodzinną konferencję. Po powrocie z Zamku pracował marszałek w swych prywatnych apartamentach. Termin pierwszego posiedzenia Sejmu nie jest dotychczas ustalony. Jedno jest pewne, że jutro posiedzenia Sejmu nie będzie. Stwierdzić jednak należy, że gdy dziennikarze udali się do marszałka, prosząc go o podanie treści listu, marszałek odmówił, jak się dowiadujemy, na wyraźne życzenie rządu. Jak więc widać z tajemniczego zachowania się marszałka istnieje wdalszym ciągu różnica zdań i do tej chwili nie została załatwiona kwestja miejsca i czasu otwarcia Sejmu.

Napężenie pomiędzy marszałkiem Sejmu a premierem

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa 2. 11. (Sin) Da tej chwili (godzi na 10.30 wieczór) sytuacja jest nadal niewyjaśniona. Przed godziną przywiózł major Prystor list marszałka Piłsudskiego do p. Rataja. W kuluarach sądzą, na podstawie tej tajemniczej wymiany listów pomiędzy premierem a marszałkiem Sejmu, że stosunki pomiędzy nimi muszą być mocno napężone, skoro obaj unikają osobistych rozmów. Pewne światło

rzuci na sprawę zachowania się marszałka Sejmu który przez cały dzień odmawia prasie jakiegokolwiek informacji o treści jego korespondencji z marsz. Piłsudskim i sytuacją wogóle.

Przypuszczają, że klucz sytuacji spoczywa w ręku marszałka sejmu, od którego zależy miejsce i termin najbliższego posiedzenia Sejmu. LL

Kto wygrał dolarówkę?

Warszawa, 2. 11. PAT. Dziś odbyło się losowanie 5-procentowej premijowej pożyczki dolarowej serji II. Pierwsza premja 8000 dol. padła na Nr. 63.503, pierwsza premja 3000 dol. padła na Nr. 357.112. 5

premię po 1000 dolarów padły na Nr. 737.801, 463.754, 788.225, 921.794, 465.488, 10 premij po 500 dol. padły na Nr. 934.845 280.855 825.250 247.187, 954.479, 337.439, 277.289, 145.445, 001.586, 597.928.

Wybory do rad gminnych w Anglii przyniosły zwycięstwo partji pracy

(Telegram własny „Nowego Dziennika”)

Londyn 2. 11 (L). Wczoraj odbyły się w całej Anglii z wyjątkiem Londynu gdzie mandat rady miejskiej wygasa w r. 1928, wybory do rad miejskich. Wybory te przyniosły pełne zwycięstwo partji pracy, która uzyskała 100 mandatów. Wedle do-

tychczasowych obliczeń, konserwatyści stracili 65 mandatów, liberali 55 mandatów, niezawisli 34.

W miastach Leeds i Sheffield partja robotnicza dzięki zwycięstwu, jakie w tych miastach odniosła, zyskała faktyczną władzę.

Zakaz wywozu węgla z Austrii

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń, 2. 11 (D). W kołach zbliżonych do rządu opowiadają, że w najbliższym czasie ma być wydany zakaz wywozu węgla z Austrii, a to z powodu braku wagonów dla zaopatrzenia rynku wewnętrznego. W ostatnich dniach zamówiono znaczne ilości węgla brunatnego dla Austrii we Włoszech. Węgiel ten nie nadchodzi z powodu trudności transportowych.

Dziś zbiera się Reichstag

(Telegram własny „Nowego Dziennika”)

Berlin, 2. 11 (T). Jutro odbędzie się pierwsze po ferjach posiedzenie Reichstagu. Na porządku dziennym pierwszego posiedzenia znajdują się sprawy mniejszej wagi.

Trust chemiczny w Anglii

(Telegram własny „Nowego Dziennika”)

Londyn, 2. 11 (L). Utworzony tutaj został trust przemysłu chemicznego. Na czele jego stoją dwaj Żydzi, lord Reading, b. wicekról Indji i sir Alfred Mond.

Bernard Shaw o strajku generalnym, socjalizmie i polityce

Bernarda Shawa odwiedził niedawno znany dziennikarz niemiecko-amerykański George Bylvester Viereck który o rozmowie ze Shawem zamieszcza w prasie europejskiej dłuższy artykuł.

Viereck zgłosił się do Shawa z listem polecającym zmarłego niedawno wodza amerykańskiego socjalizmu Debsa i żartobliwie rozpoznał rozmowę z wielkim pisarzem, powołując nie właśnie na ten list, który miał być niejako rekomendacją w czasach oczekiwanego w Ameryce przewrotu w Anglii z powodu strajku generalnego. Shaw roześmiał się, mówiąc: Zbyt wiele wagi przywiązywano do strajku generalnego. Amerykanie są często dość głupi, ale nigdy nie potrafią osiągnąć tych wyżyn głupoty, albo tych szczytów bezmyślności, co Angolicy. Nigdy strajk generalny nie może się skończyć dobrze. Najwięcej strajk generalny przynosi szkody robotnikom, albowiem strajk węglowy mógłby polepszyć położenie robotników, gdyby nie idjotyzm strajku generalnego. Zawsze staram się przekonać związki zawodowe, że jeśli chcą urządzić jakiś strajk, to muszą wszystkie inne gałęzie pracować. W innym wypadku kopią dla siebie samych grób. Klasa robotnicza popierająca strajk generalny popelnia samobójstwo.

— Ale położenie górników jest straszne.
— Na pewno — odpowiada Shaw — żałuję tylko, że chwycił się broni strajku generalnego. Pomóc mogą jedynie radykalne reformy, jak państwowa kontrola i nacjonalizacja. Gdyby robotnicy nie ulegli tyranii związków zawodowych, ich sytuacja byłaby znacznie lepszą. Rewolucyjne środki są tylko wtenczas usprawiedliwione, jeśli środki prawne zostały zupełnie wyczerpane. Jak długo funkcjonuje parlament, niema potrzeby uciekania się do terrorizmu. Jestem socjalistą i dlatego wierzę w parlamentarne formy rządu.

— Czy socjalizm nie poniósł szkody z powodu niedania się strajku generalnego?
— Przeciwnie, wywołał tylko u robotników

reakcję na korzyść metod parlamentarnych. Tyraniści przywódcy związków zawodowych nie słuchają nas ani też nie utrzymują kontaktu z przywódcami w parlamencie. Związki zawodowe są całkiem prosto kapitalizmem pracy. Związki zawodowe stosują te same środki co przedsiębiorcy. Nie ufam kapitalizmowi pracodawców, ale nie mam też zaufania w kapitalizm pracobiorców, jeśli nadużywają swej władzy na szkodę państwa.

Związki zawodowe są zupełnie niezależne w swojej akcji. Macdonald nie dopuszczono do zgromadzeń, a jego wpływ był minimalny.

— Czy sądzi pan, że Macdonald uratowałby sytuację, gdyby był premierem?

— Wątpię — odpowiada Shaw — partja robotnicza nigdy bowiem nie miała władzy, chociaż nominalnie dzierżyła ster rządów. Zrobiło no Macdonalda premierem, spodziewając się że się skompromituje. Ale Macdonald wywiązał się znacznie lepiej ze swego zadania, zarówno od swoich poprzedników, jak i od swoich zastępców. Niestety, i radykalni zwolennicy Macdonalda doznali rozczarowania. Oczekiwali, że Macdonald zgilotynuje króla, tymczasem rzucił się w mundur urzędowy i złożył królowi swe uszanowanie.

Wogóle robotnicy nie chcą się z tem pogodzić, że niektórzy przywódcy robotników są ludźmi zamożnymi i używają samochodów. Jak długo żyjemy w kapitalistycznym systemie, nie możemy odseparować się od naszego otoczenia. Tylko chyba głupiec wyrzeknie się korzyści płynących z kapitalistycznej gospodarki. Socjalizm nie jest równoznaczny z głupim ascetyzmem. Nie wywłaszczyłbym też posiadaczy kopalń bez odszkodowania. — Gdybym był Niemcem nie wywłaszczyłbym Hohenzollernów bez odszkodowania.

Shaw westchnął, a Viereck dodaje przytem uwagę: może sobie przypomnieć ironiczne komentarze prasy do pożyczki 30,000 funtów, której Shaw udzielił niedawno jakiejś gminie angielskiej na 5 procent...

Przepych falistych włosów

spluwających miękko
w bujnej obfitości za-
pewnia używanie
Shampooonu Elida.

Nie zawierając w sobie ani kłosa ostrych lub szkodliwych domieszek Shampooon Elida przez swoje specjalnie łagodne mydło oczyszcza włosy i skórę łatwo a gruntownie. Wytwarza obfitą i silną pianę, która usuwa wszelkie zanieczyszczenia.

Shampooon Elida nadaje włosom stały i dyskretny zapach, zachowuje i wzmacnia ich naturalną falistość.

SHAMPOON ELIDA

Fabryki Przetworów Tłuszczowych S. A. w Trzebinii / Wyroby perfumeryjne „Elida“.

Proszę mi nadesłać bezpłatnie jedną oryginalną paczkę SHAMPOONU ELIDA

Nazwisko: _____

Adres: _____

Wypełniony powyższy kupon prosimy napisać na pocztówkę i nam nadesłać.

da organizuje szereg wieców lokatorów i sublokatorów w stolicy i na prowincji, które uchwalają jednobrzmiące prawie rezolucje, skierowane przeciwko akcji rozpoczętej przez właścicieli nieruchomości i żądające rozszerzenia ustawy o ochronie lokatorów w myśl dezyderatów zawartych w memorjale Rady Zrzeszeń.

Wiadomo, że władze przygotowują się energicznie do skutecznej akcji w kierunku walki ze spekulacją mieszkaniową. Rada Zrzeszeń ma zamiar przedłożyć rządowi w tej mierze szereg projektów.

Samoobrona lokatorów i sublokatorów

Rada Zrzeszeń lokatorów i sublokatorów Rzplitej Polkiej opracowała obecnie obszerny memorjał do władz, w którym przeciwstawia znanym już z prasy postulatami właścicieli nieruchomości szereg własnych postulatów. Między innymi Rada Zrzeszeń, obrazuje stan gospodarczy kraju i ciężkie warunki materialne, w jakich się znajduje przytłaczająca większość lokatorów i sublokatorów; żąda zmiany obowiązującej dziś ustawy o ochronie lokatorów w tym sensie, aby dalsze zwyczki komornego były bezwarunkowo wstrzymane aż do czasu ogólnej poprawy sytuacji gospodarczej kraju i zwyczki zarobków ogółu. Drugim kar-

dynamnym postulatem Rady Zrzeszeń jest wstrzymanie eksmisji. Wychodząc z założenia że liczba sublokatorów jest obecnie prawie równa, a może nawet przewyższa liczbę lokatorów Rada bierze również energicznie w obronę interesy tej kategorii najemców, żądając dla nich między innymi prawa do zajmowanego lokalu w razie śmierci lub eksmisji lokatora głównego.

W najbliższym czasie celem złożenia powyższego memorjału władzom wyższym wyłoniono na zostanie przez Radę Zrzeszeń specjalna delegacja, w skład której wejdą przedstawiciele większych miast Rzplitej. Jednocześnie Ra-

R. BEN SZEM (DR. R. FELTSCHUH).

Refleksje po Zjeździe

Pokolenie haskali, prądu neożydowskiego dążącego do uwolnienia od ghettta zewnętrznego i psychicznego Żydów, prądu walczącego o klasycyzm, ludzkość, orzec można — asymilację kulturalną Żydów do Europy wykladało swe teorie i swe poglądy w języku hebrajskim, a wszyscy jego zwolennicy, prawie bez wyjątku zostali pełnymi Żydami.

Pokolenie sjonistyczne nasze, walczące o honor i godność narodową, o podkreślenie wartości i wysokości kultury i języka hebrajskiego głosi swój światopogląd swój ideał w językach obcych i nie dziw, że mało u nas pełnych Żydów.

Pokolenie, którego hasłem było, „bądź Żydem w namiocie swym a człowiekiem na ulicy“, głoszone w języku hebrajskim, jest rodzicem, ojcem i twórcą sjonizmu. Pokolenie to było kolebką renesansu narodowego przez kulturę, odrodzenie i przewarstwowanie hebrajskie.

A pokolenie nasze, którego dewizą jest „bądź zawsze Żydem, gdyż Żyd to eo ipso człowiek“, czepia się wszelkich kultur i...

Na zjeździe obecną była wielka ilość młodzi, tej

części naszego ruchu, która posiada jeszcze wszystkie duszy, ducha i ciała pierwiastki do stworzenia, które jeszcze się może wychować. Ważnem byłoby by zapamiętała, że odrodzenie narodu przychodzi tylko przez niego samego, przez jego przeszłość przez jego język i kulturę.

„Największą przeszkodą obecnego wzmocnienia organizacji jest to, że czyn inaczej działa na ludzi niż myśl. Myśl, czyli to co ma być, może ludzi zapalić aż do czynu. Czyn czyli to co już jest układa się zwykle w inwentarzu psychicznym a jeśli to nawet szczytne zajmuje miejsce rzadko atoli pobudza lub zmusza do czynu“. Takimi dość jasnymi słowami definiuje Adolf Böhm obecny, by go tak nazwać, okres pacylizmu“, w organizacji sjoniskiej.

Przed laty, gdy sjonizm był utopią, gdy można było wszystko od niego chcieć, choć niczego nie miał, zapalał on do ruchu do życia, do żądy. Przed laty, gdy ciężko było być sjonistą, gdy się cierpiało przez to gdy sjonizm kosztował swego wyznawcę materialnie, towarzysko a nieczęsto i moralnie, była ofiarność dla sjonizmu. Dziś sjonizm nie kosztuje. Dziś łatwo być sjonistą. Dlaczego brak często tego ognia, chęci, tej żądy, które zwykle wytwarzają ze-

czy lub stany, które mieć trudno.

Baczną musimy zwrócić uwagę dlatego na inteligencję chasydzką, której niewolno być sjonistą a która w głębi duszy wyznaje 100 proc. sjonizm, gdyż wyznaje religię żydowską, która jest organicznie z naszym programem złączona.

A naszym możnaby powiedzieć, że jeszcze daleko do czynu. Jeszcze więcej do spełnienia niżesmy spełnili. Jeszcześmy nawet nie w połowie drogi. Daleko jeszcze do niej.

A jeśli nas ubiegłych lat czyn Palestyny rozpamięta, uspokoił, a może dlatego bierniej nastroił, to niech nas obecny stan naszej pracy, daleki od czynu, do takowego popchnie.

Warto się zastanowić nad jednym zjawiskiem w naszym ruchu i jego fazie obecnej, może najbardziej żydowskiej.

My Żydzi pomimo naszego zmysłu kupieckiego i praktycznego rozumu mamy w sobie wielką dozę by to tak nazwać, irrealizmu. Zbyt długo i silnie wędrowali nasz przodkowie w przedstonkach raja i archaniołów, zbyt wiele mieszań Boga i niebios tajnie do swych codziennych małostkowych trosk, z nadto mocne było związanie rzeczywistości z wiarą z nadzieją, z fantazją i oczekiwaniem czegoś nad-

PRZEGLĄD GOSPODARCZY

Wielka narada gospodarcza w Prezydium Rady Ministrów

W sobotę 30 i niedzielę 31 ub. m. odbyła się w Prezydium Rady Ministrów wielka narada gospodarcza, na którą zaproszonych zostało 74 przedstawicieli sfer finansowych i gospodarczych z całej Polski. Z Krakowa wziął udział w naradzie prezes Izby handlowej p. Epstein. Obrady zagaił 0055

WICEPREMJER BARTEL,

który podał jako cel zebrania — dążenie rządu do tego, co z jednej strony powinny przedsięwziąć sfery gospodarcze a z drugiej strony Rząd dla skutecznej walki z drożyzną oraz dla obniżenia kosztów produkcji i wymiany.

Rząd obecny nie zamierza pójść na drogę eksperymentów w sprawach gospodarczych. W różnych ugrupowaniach politycznych kolportują pogłoski, iż rząd obecny, po przejęciu tego steru przez marszałka Piłsudskiego, zaniedbuje sprawy gospodarcze. Nie odpowiada to zupełnie rzeczywistości. Polityka gospodarcza będzie nadal szła po linii, wytkniętej przez poprzednie rządy Bartla. Dotychczas rząd zajmował się przeważnie wewnętrzną organizacją. Wicepremier żałuje, że obecna narada została zwołana tak późno. Teraz jednak rząd zamierza kłaść poważny nacisk na sprawy gospodarcze.

Następnie zabrał głos

MINISTER SKARBU CZECHOWICZ,

który omówił sprawę waluty i stwierdził, że stabilizacja złotego zależy od równowagi budżetowej i bilansu płatniczego. Wszystkie więc usiłowania rządu, mające na celu stabilizację waluty powinny pójść w kierunku rozwiązania obu tych problemów. Wiadomości, kolportowane tu i ówdzie o inflacji są nieprawdziwe. Nie ulega wątpliwości, że kraj boryka się z trudnościami, każdy jednak obiektywny obserwator przyznać musi, że nastąpiła pewna poprawa w życiu gospodarczym.

Najważniejszym celem powinna być stała a nie przejściowa stabilizacja życia gospodarczego. Z kolei minister przeszedł do sprawy kredytu, na którego brak uskarżają się specjalnie sfery gospodarcze. Minister zaznaczył, że zasadniczo sfery te nie powinny po kredyt zwracać się do rządu, gdyż Bank Polski, ani Bank Gospodarstwa Krajowego nie mogą rozporządzać zbyt wielkimi sumami na kredyty, która to funkcja powinna być rzeczą banków prywatnych. Niestety znaczna ilość tych banków i ich słabość finansowa przyczyniła się do podrożenia kredytu. W tym dziale naszego życia gospodarczego konieczna jest gruntowna sanacja.

W dziedzinie podatkowej zmieniło się wiele na korzyść. Troską rządu będzie uproszczenie systemu podatkowego.

Mowa posła Wiślickiego

Podczas narady wygłosił obszernie przemówienie poseł Wiślicki (Koło Żydowskie) który omówił sytuację gospodarczą kraju, przyczem poruszył przedewszystkiem cały szereg spraw dotyczących się handlu. Była to jedyna mowa, podczas całej narady gospodarczej, w której poruszone zostały wszechstronnie wszystkie bolączki, trapiące życie gospodarcze, w pierwszym rzędzie zaś sfery handlowe.

Mówca wskazał na istotne przyczyny panującej u nas drożyzny i podkreślił, że nie droga kar administracyjno-policyjnych można przeprowadzić walkę z drożyzną, lecz tylko i wyłącznie racjonalna polityka gospodarcza wpływająca może na niższą cenę.

Polityka rządów dotychczasowych doprowadziła życie gospodarcze do ruiny. Ani traktaty handlowe, ani polityka cenna, ani taryfy przewozowe nie odpowiadały wymogom naszego

życia gospodarczego.

Mówca zanalizował istotę kryzysu jaki przeżywa kraj i przyszył następnie w sposób jasny i dobitny wszystkie błędy w polityce rządowej w stosunku do żydowskich sfer gospodarczych. Pos. Wiślicki zwrócił uwagę na wady ustawy o czasie pracy, na krzywdzący kupiectwo żydowskie przymusowy odpoczynek niedzielny, rujnujący całe masy kupiectwa żydowskiego.

Wzmocnienie stanu gospodarczego kraju nie jest do pomyślenia bez wzmocnienia pozycji gospodarczej poszczególnych warstw. W dalszym ciągu przemówienia swego pos. Wiślicki omówił sprawę ustawy przemysłowej i poruszył również w sposób wyczerpujący sprawę koncesyj.

Przemówienia posła Wiślickiego zebrani wysłuchali z ogromnym zainteresowaniem i kilkakrotnie obdarzali mówcę oklaskami.

Po szeregu przemówień przedstawicieli sfer gospodarczych przemawiali ministrowie Jurkiewicz i Kwiatkowski.

MINISTER PRACY JURKIEWICZ

polemizował z poszczególnymi mówcami twierdzącymi, iż świadczenia socjalne przyczyniły się do podrożenia produkcji. Statystyka wykazuje, że obecnie wydajność robotnika przy krótszym dniu pracy jest większa, aniżeli przed wojną, kiedy robotnik pracował dłużej. Odpowiadając posłowi Wiślickiemu, p. min. Jurkiewicz, zaznaczył, że co do czasu otwierania i zamykania sklepów nie ma zamiaru wykonać zaborczości.

O projekcie zwwyżki taryfy kolejowej

W prasie ukazała się wiadomość o mającej nastąpić zwwyżce taryf kolejowych, celem zużytkowania powstałej stąd nadwyżki w budżecie dochodów. kolei na podniesienie poborów urzędniczych. Z pierwszego źródła otrzymuje Pol. Agencja Publicystyczna w tej sprawie następujące wyjaśnienie: Rzeczywiście istnieje projekt zwwyżki taryf kolejowych mniej więcej o 10 procent, ale los tego projektu ani w całości, ani w szczegółach nie jest jeszcze przesądzony. Jest on obecnie uzgadniany z poglądami Ministerstwa Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

W obecnej postaci przewiduje ów projekt zużytkowanie powstałej, skutkiem podniesienia taryf nadwyżki częściowo na polepszenie bytu pracowników kolejowych, częściowo zaś na inwestycje, które w przyszłym roku projektowane są na znacznie większą, niż dotąd skalę. W Min. Komunikacji odbywają się właśnie narady przedstawicieli zainteresowanych wydziałów, które ustalą rodzaj i kolejność robót inwestycyjnych w roku przyszłym. W plany Ministerstwa wchodzi przedewszystkiem budowa linii kolejowej o wielkiem znaczeniu gospodarczym, Podzamcze—Gdynia będąca dalszym ciągiem kolei Kalety—Wieluń—Podzamcze, kilku innych rozpoczętych już częściowo lub znajdujących się w sferze projektów odcińków i linii kolejowych itd.

KONFERENCJA KOLEJOWA POLSKO-NIEMIECKA. W ministerstwie komunikacji rozpoczęła się konferencja kolejowa polsko-niemiecka z udziałem przedstawicieli czechosłowackich i węgierskich. Przedmiotem obrad jest kwestja bezpośrednich połączeń kolejowych i jednolitych taryf komunikacji pomiędzy Polską a Węgrami przez terytorja Niemiec i Czechosłowacji. Sprawa ta o pierwszorzędym dla naszego kraju znaczeniu gospodarczym doczeka się niewątpliwie pomyślnego załatwienia.

SŁABY URODZAJ ZIEMNIAKÓW. Ze wszystkich dzielnic kraju dochodzą wiadomości o słabym urodzaju ziemniaków — dane te potwierdzają się wobec złych warunków klimatycznych, jak przymrozki

Na życzenie sfer kupieckich został przygotowany projekt noweli do ustawy o pracy.

MINISTER PRZEMYSŁU I HANDLU KWIATKOWSKI

w dłuższym przemówieniu omówił całokształt życia gospodarczego i zaznaczył, że sprawa walki z drożyzną nie może być traktowana w oderwaniu od całego życia państwowego, Kardynalnym warunkiem walki z drożyzną jest całkowite uruchomienie wszystkich warstw pracy. Na drożyznę wpływają u nas również trudności kredytowe. Kwestja drożyzny kredytu u nas jest jeszcze dlatego tak jaskrawa, że związana jest z wahaniami waluty. Wreszcie nieuczciwa spekulacja wpływa również na spotęgowanie drożyzny. Walka z spekulacją tą musi być prowadzona z całą bezwzględnością środkami policyjno-administracyjnymi. Nie jest to walka z kapitałem, stoimy wyraźnie na stanowisku kapitalistycznym — ze spekulacją jednak musimy walczyć.

W dalszym ciągu przemówienia swego p. minister Kwiatkowski zwrócił uwagę na pozytywne rezultaty dotychczasowej pracy rządu w zakresie spraw gospodarczych. Budżet jest zrównoważony i zbudowany na zasadach oszczędności. Przeprowadzona jest sanacja podatkowa, Bank Polski i Bank Gospodarstwa Krajowego udziela kredytów.

Przeprowadzona jest reorganizacja przedsiębiorstw państwowych na zasadzie komercjalizacji. Rząd czyni wysiłki, by zwiększyć eksport węgla przeprowadzając długoterminowe kontrakty na dostawę węgla do Rosji i Włoch. P. Minister zakończył uwagę, że wszystkie zamierzenia rządu będą skuteczne, jeżeli spotkają się ze współpracą sfer gospodarczych.

i deszcze które wpłynęły w sposób ujemny na obniżenie wartości otrzymanego produktu.

OBLICZENIA KOSZTÓW UTRZYMANIA — NA PAPIERZE. Według obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego ważniejsze pozycje kosztów utrzymania w Warszawie przedstawiają się miesięcznie na głowę następująco: chleb 5,20, wszystkie zaś produkty mączne około 11 zł., tłuszcz i mięso 11 zł., cukier 1,10, sól 25 gr. Ogólny koszt utrzymania miesięcznie oblicza się na około 60 zł. przeciętnie na głowę ludności. W obliczeniach nie są brane pod uwagę drobne pozycje, jak np. zaparki które obciążają przeciętnie tylko 9 groszami każdego mieszkańca miesięcznie. Cyfry te mają decydujące znaczenie dla ustalenia wzrostu drożyzny i racjonalnej walki z nią.

NADEŚLANE.
Za rubryką tę redakcja nie odpowiada

W sobotę, dnia 6 listopada 1926 r.

odbędzie się w Sali Saskiej
DANCING

na cel Stow. Opieki nad Chorymi.

Początek o godzinie 9-30 wieczór.

Poszukuje się mieszkania

złożonego z 4 pokoi i kuchni z komfortem. Natychmiastowe zgłoszenia pod „Słoneczne” do Administracji Nowego Dziennika.

PRZEPROWADZKI skutecznie najtaniej i najskrupulatniej
Dom spedycyjny
KAROLA SZAMROTA, Kraków, ul. Wielopole 13. — Tel. 2344.

Róża Lerner **Józef Katz**
Kraków **zaślubieni** **Buczacz**
w październiku 1926 r.

Pierwszy normalny semestr na Uniwersytecie Hebr.

Jerozolima. (ZAT) Oficjalne otwarcie semestru zimowego w roku akademickim 1926/27 na uniwersytecie hebrajskim odbyło się dnia 1 bm. Otwarcia dokonał dr. Magnus. Wykład inauguracyjny wygłosił dr. Artur Ruppin. Drugiego listopada rozpoczęły się normalne wykłady profesorów oraz docentów w instytucie nauk judaistycznych, w instytucie orientalistycznym oraz w instytucie chemicznym i matematycznym. Instytut mikro-biologiczny, hygieniczny i kultury palestyńskiej będzie prowadził dalej badania naukowe w gronie zamkniętym. Wydziały bio-chemiczny, chemii o-

gólnej oraz mikrobiologii mają uzyskać w tym roku stałych kierowników. Utworzenie instytutu matematycznego i fizycznego powierzone profesorom Landawowi oraz Ornsteini. Obecnie czynione są starania dla obsadzenia katedr socjologii i antropologii żydowskiej, poezji hebrajskiej w okresie hiszpańskim, filozofii biblijnej oraz prawa talmudycznego. Dzięki poparciu p. Wattenberga z Filadelfji uzyskano dla uniwersytetu cenną bibliotekę matematyczną zmarłego prof. Kleina, zawierającą 35,000 wartościowych dzieł matematycznych oraz wiele czasopism.

29,096 robotników żydowskich w Palestynie

Tel Awiw. (ZAT) Ogłoszone zostały wyniki spisu robotników żydowskich w Palestynie, który odbył się dnia 1 września br.

Z danych tych wynika, że w Tel Awiwie, oraz Jaffie przebywa obecnie 6 512 robotników oraz 4,138 robotnic żydowskich. W Hajfie znajduje się 4,036 robotników oraz 2,138 robotnic. W Afuli 357 oraz 188 robotnic, w Tyberja dzie 649 robotników oraz 145 robotnic. Ogółem w miastach znajduje się 14,884 robotników oraz 8,563 robotnic, przytem 53,3 procent tej liczby należy do ogólnej żydowskiej organizacji robotniczej w Palestynie (Histadruth Ha-owdim Haklalith).

We wszystkich kolonjach znajduje się 3,745 robotników oraz 1568 robotnic razem 5313 osób, przyczem 80 procent tej liczby należy do ogólnej żydowskiej organizacji robotniczej.

Jerozolima ma stanowić odrębny obszar administracyjny

Jerozolima. (ZAT) Zgodnie z rozporządzeniem lorda Plumera z dnia 11 września 1925 roku Palestyna została podzielona na dwa okręgi administracyjne. Zarząd okręgu północnego mieści się w Hajfie, zaś okręg południowy ma siedzibę w Jerozolimie, każdy z tych obszarów dzieli się na mniejsze jednostki administracyjne.

Z kół dobrze poinformowanych donoszą że obecnie istnieje plan wydzielenia Jerozolimy w odrębny obszar administracyjny z gubernatorem na czele, który bezpośrednio będzie podlegał naczelnemu sekretarzowi rządu. Wówczas siedziba władz okręgu południowego przeniesiona zostanie do Jaffy.

Otwarcie kampanji palestyńskiej w Ameryce

New Jork. (ZAT) Kampanja palestyńska w St. Zjednoczonych, która ma na celu zebranie 7 i pół miliona dolarów na odbudowę Palestyny, rozpoczęta zostanie 20 listopada konferencją w Bostonie. Na konferencji tej przemawiać będzie prezydent światowej organizacji sjonistycznej dr. Weizmann oraz wielu innych wybitnych przywódców sjonistycznych.

Louis Marshall o żydostwie wschodniej Europy

Na konferencji Jointu zabrał m. in. głos Louis Marshall. Zebrani urządzili mu burzliwą owację.

Marshall w swym przemówieniu dał zarys historyczny rozwoju działalności Jointu od chwili wybuch wojny światowej. Przed 12 laty, w październiku 1914 r. komitet żydowsko-amerykański zwołał pierwszą konferencję po mocy w New-Jorku. Wówczas stworzono podwaliny wszystkich żydowskich akcji pomocy w Ameryce i powstał „Joint Distribution Committee”. Zapytano mnie wówczas jakie fundusze będą potrzebne, odpowiedziałem że około 1 miliona. Miljon ten wpłynął w bardzo krótkim czasie, a potem wpłynęło jeszcze kilka milionów, ale wciąż było za mało. Ortodoksi, ultra-ortodoksi, Żydzi reformowani, socjaliści, ultra-socjaliści, wszyscy się zjednoczyli dla

osiągnięcia jednego celu: uratować Żydów od zagłady.

Wojna została zakończona, ustały walki na placach boju, lecz trwały nadal walki, które dla Żydów bodaj były groźniejsze, niż wojna europejska. Przyszły ogromne pogromy, wojny gospodarcze, niezwykle wzrost antysemityzmu, rujnująca inflacja. Wówczas stanęliśmy przed zagadnieniem: co możemy uczynić, aby nie tylko zachować przy życiu naszych nie szczęśliwych, cierpiących braci, lecz jak mamy im pomóc, aby odbudowali swoje życie na trwałych podstawach i stali się godnymi potomkami narodu o czterotysięcznej historii. Wyrażając się z pogardą albo z lekceważeniem o tych ludziach, nie ma pojęcia, co to jest wytrwałość i hart ducha. Niema na świecie ludzi bardziej wytrwałych, niż Żydzi polscy, lub rosyjscy. Podczas, gdy my żyliśmy w dobrobycie, oni cierpieli bardziej, niż jakikolwiek naród na świecie. Żydzi rosyjscy sami zrozumieli nakaz chwili i rozpoczęli pracę przejścia do pracy na roli. Żydzi ci wykazali prawdziwą żywotność i nieugiętość pomimo tylu trudności, które piętrzyły się na ich drodze. Nie ulekli si najbardziej żmudnej pracy. Ci ludzie nie chcą jałmużny, oni chcą pożytek, które z pewnością spłacą. Już teraz zaczęli stopniowo spłacać swe długi i w ten sposób powstają fundusze rezerwowe dla dalszej pracy.

Dzielo odbudowy wytworzy nową generację Żydów, Jak nam doświadczenie wykazało, pozostają oni wierni swej religji i gotowi są zrezygnować z większych dochodów, byleby nie znieważać świętości sabatu.

Mówiłem o Żydach rosyjskich, zakończył p. Marshall dlatego, że życie Żydów tamtejszych pełne jest tragizmu a jednocześnie nadziei. Nie wolno nam jednak zapomnieć o tem, że istnieje w Rosji zagadnienie Żydów, mieszkańców miast. Mamy również zagadnienia Żydów w Polsce, w Rumunji. Tam również ludność żydowska ma najlepsze chęci, gotowa jest pomagać sobie wzajemnie. Właśnie dla tego głębokiego poczucia solidarności i gorącego współczucia dla bliźnich kocham tak bardzo Żydów wraz z ich wadami z ich popędem do dyskusji, z ich filozofją i tym wszystkim, co czyni z nich ludzi o czynnym mózgu, lecz co ważniejsze również o wrażliwym sercu.

Obalenie teorii o wyższości ras północnych Żydzi polscy wykazują największą inteligencję

Newy Jork. (ZAT) Rozpowszechniona w Stanach Zjednoczonych teoria o wyższości ras północnych, która znaczną rolę odegrała przy uchwalaniu ograniczeń migracyjnych została całkowicie obalona dzięki badaniom dra Nataniela Hirscha.

Ogłoszone niedawno w newjorskim World' wyniki badań nad inteligencją 5,500 dzieci szkolnych, których rodzice urodzili się poza granicami Stanów Zjednoczonych stwierdziły że najwyższy stopień inteligencji wykazały dzieci Żydów polskich, po nich następują Szwedzi, potem Anglicy, Żydzi rosyjscy, Niemcy, Amerykanie, Litwini, Iryjczycy, angielscy Kanadyjczycy, Rosjanie, Polacy, Grecy, Włosi,

Błp.

JAN KENNER

właściciel realności

zmarł 1 listopada br., przeżywszy lat 76 po krótkich a ciężkich cierpieniach.

Wyprowadzenie zwłok odbędzie się z domu przedpożrzebowego na cmentarzu żyd. w Krakowie dziś we środę 3 listopada br. o godz. 3 popoł., o czem zawiadamiają w smutku pogrążeni

żona i wnuk z żoną.

francuscy Kanadyjczycy, Murzyni oraz Portugalczycy.

Prof. Zygmunt Freud w odwiedzinach u Rabindranatha Tagorego

Prof. Zygmunt Freud odwiedził onegdaj we Wiedniu Rabindranatha Tagorego. Obaj spędzili dłuższy czas na ciekawej rozmowie, podczas której mistrz psycho-analzy poczynił bardzo doniosłe spostrzeżenia. Rabindranath-Tagore bardzo ucieszył się odwiedzinami znajomego uczonego.

14-letni Bronisław Gimpel przyjęty przez króla włoskiego

Rzym. (ZAT) Wiolonczelista żydowski 14-letni Bronisław Gimpel ze Lwowa, który odbywa obecnie tournée koncertowe po Włoszech zaproszony został na dwór króla włoskiego do pałacu w San Rossore.

Bronisław Gimpel wykonał przed rodziną królewską bardzo urozmaicony program, między innymi również kilka melodji żydowskich. Król włoski wyraził swój podziw dla młodego wirtuoza żydowskiego i ofiarował mu bardzo cenną pamiątkę.

—o—o—o—

USTĄPIENIE SĘDZIEGO SĄDU NAJWYŻSZEGO W PALESTYNI. Donoszą nieoficjalnie, że sędzia Sądu Najwyższego w Palestynie Thos. Haykrafft wskutek rozbieżności poglądów z rządem palestyńskim ustąpił z zajmowanego stanowiska. Wkrótce sędzia Haykrafft ma opuścić Palestynę.

ZGROMADZENIE USTAWODAWCZE TRANSJORDANJI. Zgodnie z życzeniem szejchów plemion transjordańskich emir Abdullah zwołał do Ammanu, stolicy Transjordanji, konferencję notablów oraz szejchów w sprawie zwołania zgromadzenia ustawodawczego Transjordanji.

Konferencja uchwaliła, aby zgromadzenie ustawodawcze zwołane zostało w najkrótszym czasie.

KOLONEL WEDGEWOOD W PALESTYNI. Kolonel Wedgewood, członek Izby Gmin oraz były minister przybył wraz z żoną do Palestyny. Kolonel Wedgewood jest gorącym zwolennikiem utworzenia siedziby żydowskiej w Palestynie i przybył obecnie do kraju, aby bliżej się zapoznać z dotychczasowymi zdobyczami działalności żydowskiej w Palestynie.

LICZBA ŻYDÓW W JUGOSŁAWJI. Podług ostatnich urzędowych wiadomości statystycznych ogólna liczba ludności Jugosławji wynosiła przeszło 12 milionów, ludność żydowska wynosi 73,267. Pewne objawy antysemityzmu dają się zauważyć jedynie w Sławonii, aczkolwiek mieszka tam zaledwie 1038 Żydów. Antysemityzm w tej dzielnicy jest pozostałością po państwie austro-węgierskim.

SHWARCBART POSYLA POZDROWIENIA DLA SWEJ RODZINY. Matka Schwarcbarta oraz jego bracia i siostry, którzy mieszkają w Odesie, otrzymali list z Francji, który zawiera serdeczne pozdrowienia Schwarcbarta. Schwarcbart donosi że jest rzeźki i pełen otuchy, zaś praca ma się odbyć w grudniu br.

RODZINA BRODZKIEGO W OPALACH FINANSOWYCH. Rodzina Mautner we Wiedniu, której dziadkiem był słynny kijowski milioner żydowski, król cukru Brodzki jest w opalach finansowych. Przed wojną rodzina Mautner, która posiadała wiele pałace w najbogatszych dzielnicach Wiednia, należała do najzamożniejszych rodzin wiedeńskich. Wpływy z komornego wynosiły wówczas oibrymnie sumy lecz po wojnie dochody z domów nie pokrywają nawet kosztów administracji i pałace obciążone są obrymiami długami hipotecznymi i muszą pójść na licytację.

ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE

PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA
KALOSZY ŚNIEGOWCÓW
 OBUWIA SPORTOWEGO

PEPEGE
 T.A.
 GRUDZIĄDZ

TRWAŁE TANIE ELEGANCKIE

CENY DETALICZNE

Kalozes Damskie	-	-	-	-	-	Zł. 11-00
Śniegowce damskie niskie	-	-	-	-	-	" 18-50
Śniegowce damskie z gabardyną z wyłogami	-	-	-	-	-	" 27-50

CHORZY NA PŁUCA
 tysiące już wyleczonych.

Załadajcie natychmiast książki, omawiającej moją **Nową sztukę odżywiania**, która już wielu uratowała. Może być stosowana przy zwykłym trybie życia i przyczynia się do szybkiego zwalczania choroby. Nocne poty i kaszel znikają, waga ciała zwiększa się i stopniowy proces wapnienia uleża chorobie.

Powagi
 na polu wiedzy lekarskiej potwierdzają skuteczność mojej metody i chętnie ją stosują. Im wcześniej rozpoczyna się stosowanie mojego sposobu odżywiania, tem wyniki są lepsze.

Zupełnie darmo
 otrzymacie moją książkę, w której zawarte są wiadomości naukowe, ponieważ mój nakładca wysyła gratis tylko **10.000 egzemplarzy** przeto napiszcie natychmiast, abyście się stali również szczęśliwymi odbiorcami.

Georg Fulger, Berlin-Neukölln, Ringbahnstr. 24. Oddz. 580

כשר **Amada** כשר **„AMADOR”** 100% czysty tłuszcz roślinny

כשר **Amada** כשר **„OGUS”** 100% czysty tłuszcz kokosowy

Amado „SCHORON”
 równy masłu

nieprześcignione wyroby, produkowane pod ścisłym rytualnym nadzorem rabina Segalowicza w Wilnie, wobec czego mogą być polecane wszystkim przestrzegającym rytualnego prowadzenia kuchni.

Tow. Akc. dla Fabrykacji Tłuszczów w Gdańsku „AMADA”.

Reprezentant:
D. Rettig, Kraków, Gertrudy 6.

Po 12 latach przerwy ukazały się znowu światowej sławy **ŚNIEGOWCE I KALOSZE** marki **„Quadrat” Riga** przed wojną słynne rosyjskie.

Do nabycia wszędzie po cenach konkurencyjnych.

DANCING „MIRAZ” BAR
 KRAKÓW, ULICA GRODZKA L. 42

otwarty **dzis** w sobotę, 30 października 1926 r. od godziny 8 wieczorem. W sobotę, niedzielę i święta **five o'clock**. Mix Bar cały dzień czynny. Mixer angielski.

MEBLE:
 Sypialnie
 Jadalnie
 Gabinety
 Salony
 Kluby
 Łozka
 Wozki i t. p.

DOM MEBLOWY
M. PLESZOWSKI
 Kraków, Mały Rynek 2. Tel. 4136

Udogodnienia przy kupnie:
 Dywany
 Firanki
 Serwety
 Narzuty
 Brokaty
 Koldry
 Koce
 Materace i t. p.

Agenci

w najgłówniejszych miastach Polski, dobrze wprowadzeni w pierwszorzędnym firmach detalicznych odnośnej branży

poszukiwani
 dla wyłącznej sprzedaży preparatów firmy **ELIZABETH ARDEN**

PARYZ NEW YORK

największego Instytutu kalotechnicznego. Wielka reklama w pismach zapewniona. Reflektanci zechcą składać oferty do Generalnego przedstawiciela na Austrię

M. E. MEYER
 (Amerika-Import-Abteilung)
 Wien, 1/9, Lobkowitzplatz Nr. 1.

NAJLEPSZE AJSTANZE NA RATY MEBLE tylko **HONIGWACHS i LANGER** Kraków **SIENNA 3** Telefon 4762

Krem Miaflor
udelikatnia i odświeża cerę, Chroni twarz i ręce przed pękaniem
HENRYK ŻAK - POZNAŃ, Fabryka perfum i kosmetyków.

Dywany perskie i kilimy do naprawy, przytulajcie „Dywan” tkanina dywanów i kilimów, Kraków-Podgórze, Kingi 9, tremwaj 3. Poleca dywany i kilimy po cenach konkurencyjnych

Która żyd. rodzina zechce zaak. przycierać do siebie sirotkę (dślewcyankę) jedenastoletnią i dać wspomnianej nazwisko. Zgłoszenia pod „Sirotka” do Adm. N. Dz.

Poszukuje praktykanta do handlu farb. M. Reches, ul. Karmelińska 10

Ulewaczniom zgubioną kartę zwołania na nazwisko Arona Kopolowicza, wydaną przez PKU, Kraków-powiat

Klawioli
delikatnie i bez bólu usunąć
ODCISKI
 WYKONANIE ZOBUBAŁA I BRONISŁAWA
 Fabryki przetwórczo-chemiczne
 ul. Wesoła 3, Kraków

Drogerję sprzedam w mieście powiatowym zachodniej Małopolski. Zgłoszenia pod „Drogerzacz” do Ad. N. Dz.

Stajnia bardzo wielka w VIII dzielnicy, możliwie nad Wisłą, poszukiwana do wynajęcia. Zgłoszenia pod „Stajnia” do Adm. N. Dziennika

WPISY
NA KONC. KURSA JEŻ. HEBRAJSKIEGO
J. WALKOWSKIEGO
 ze współdziałaniem fachowych nauczycieli dla początkujących i zaawansowanych.
 Nauka odbywać się będzie popołudniu dla młodzieży od 8-miu lat wzwyż, wieczorem zaś dla starszych.
 Informacje i zgłoszenia w kancelarii kursów, ul. Starowiślna 42, parter od 11—1 i od 3—8.

Wieczorne kursa modniarstwa oraz wieczorne kursa kroju i szycia dla Pań rozpoczną się w **Ognisku Pracy, Mikołajska 9, II. p.** Wpisy i informacje w kancelarii szkoły codziennie od godziny 10—2 przedpoł. z wyjątkiem sobót i świąt. **Na specjalne życzenie kursa kroju dla zawodowych krawców i zawodowych bielizniarek.**

Drobne ogłoszenia

Przyjmę zaraz dwóch zdolnych sprzedawców do sprzedaży towarów różnych na raty. Kaucja wymagana od 250—300 Zł. Prowizja i stała płaca według umowy. Zgłoszenia pod „1925” do Adm. N. Dz.

Buchalter i korespondent ze stęlografją, piszący biegle na maszynie, zostanie przyjęty. Zgłoszenia pisemne pod „Rutynowany” do Biura ogłoszeń Staltera, Rynek 8

Burtownia cerat, linoleum, dywanów, chodników pluszowych i wełnianych, szpagatowych i kokosowych. Wycie rzeźbiarskie, obicia meblowe, kopy, narzuty pluszowe zagraniczne i krajowe. Fabryczny skład cerat P. Münz, Kraków, Bożego Ciała 19

Płachty i płótno gwarantowane nieprzemakalne sgraniczne na wozy i samochody. Fabryczny skład cerat P. Münz, Kraków, Bożego Ciała 19

Zgubiono książeczkę wojskową na nazwisko Jan Strykowski, wydaną przez PKU, Kraków-powiat ul. Wesoła 3

Mieszkanie składające się z 1 pokoju i kuchni lub 2-eh pokoi i kuchni s komfortem, poszukiwane. Zgłoszenia pod „Zaraz 2” do Adm. N. Dz.

Zgubiono książeczkę wojskową, dowód osobisty i legitymację handlową na nazwisko Mojżesz Kohn, ur. 1894. Łask. znalazca zechce za wynagrodzeniem zwrócić na adres: Kohn, Kraków, Starowiślna 65

Ulewaczniom zgubioną książeczkę wojskową na nazwisko Simche Fenster, nroda. w Baranowie pow. Tarnobrzeg

Poszukuje się buchalterki ze znajomością języka polskiego i niemieckiego. Sobota wolna. Zgłasz. z podaniem referencyj pod „Bluro” do Ad. N. Dz.

Buchalter-bilansista wieloletni współpracownik poważnych firm, poszukuje zajęcia całodziennego, ew. kilkugodzinnego za skromnym wynagrodzeniem. — Oferty pod „Zajęcia” do Adm. N. Dz.

Osoba energiczna, rutynowana gospodyni, intel. (Żyd) poszukuje zarządn domu i gospodarstwa w lepszej rodzinie w Krakowie i na prowincji. Zajmie się także dziećmi u wdowca. Zgłoszenia pod „Doświadczenia” do Adm. N. Dz.

Pokój słoneczny dla 1 lub 2 osób z oszczędniwym utrzymaniem do wynajęcia. Zgłoszenia Łobzowska 8, II. p. na prawo

ŻADAĆ WSZĘDZIE!
POTOKOL
 SZTUCZNY ROŚLINNY
 TŁUSZCZ JADALNY
 GWARANTOWANEJ CZYSTOŚCI
 BARDZO EKONOMICZNY
 ZAWIERAJĄCY 100% TŁUSZCZU

Zamówienia na „POTOKOL” przyjmuje z wyjątkiem Ski Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE”
WINCENTY MOSZKOWSKI
 Kraków, Wesoła 3, Tel. 2492.

BATERIE MARKI
Schula
 są najpięszsze
Leonold Hufferer
 KRAKÓW Grodzka 43
 LATARKI ELEKTR.
 NAJWIEKSZY WYBÓR

LAK do kopolowania **FLASZEK** we wszystkich kolorach poleca najtaniej Fabryka wyr. chem. „Tęcza” Kraków, Dłotowska 19

BANK LUDOWY W JASLE
 Spółdzielnia z ogr. odp.
 załatwia wszelkie czynności bankowe finansowe, kredytowe, inkasowe, winkulacyjne itp.
 Powierzone zlecenia wykonuje punktualnie licząc minimalną prowizję.
Zarząd:
 Kramer Benjamin, prot. kupiec i właśc. real.,
 Dr. Abraham Kornhäuser, adwokat,
 Robert Rubel, wł. dóbr i rafinerji spirytusu,
 Salomon Wistreich, prot. kupiec,
 Benjamin Unger, właściciel realności.

BANK ESKONTOWY
 Spółdzielnia z ogr. odp.
Kraków, ul. Miodowa L. 9
 załatwia wszelkie czynności bankowe, finansowe, kredytowe, inkasowe, winkulacyjne, zlecenia giełdowe itp.

NERWOWI NEURASTENICY
 cierpiący na drażliwość, słabość woli, brak energii, melancholję, przesyt życia, bezsenność, ból głowy, wrażliwość nerwów, śledziennicę, nerwowe zaburzenia serca i żołądka otrzymują bezpłatnie broszurę Dra Woisego „Cierpienia nerwów”. **Dr. Gebhard & Co., Gdańsk 84.**

NOWA DRUKARNIA DZIENNIKOWA
 przyjmuje wszelkie zamówienia w zakres drukarstwa wchodzące — w szczególności druki bankowe, kupieckie, przemysłowe, reklamowe, czasopisma i dzieła wykonując takowe starannie, szybko i po cenach umiarkowanych.
W KRAKOWIE, ORZESZKOWEJ 7 — TEL. 279.